

Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Bolqarıstan Respublikası Hökuməti arasında gömrük işi sahəsində qarşılıqlı əməkdaşlıq haqqında Saziş

Bundan sonra Razılığa Gələn Tərəflər adlandırılacaq Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Bolqarıstan Respublikası Hökuməti, gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının hər iki ölkənin iqtisadi, ticarət, maliyyə, ictimai və mədəni maraqlarına ziyan vurduğunu nəzərə alaraq;

malların ixracı və ya idxalı zamanı gömrük rüsumları, vergiləri və başqa yığımların dəqiq tutulması və toplanmasının təmin edilməsinin vacibliyini və qadağanların, məhdudiyətlərin, nəzarətin müvafiq şəkildə həyata keçirilməsinin zəruriliyini nəzərə alaraq;

gömrük qanunvericiliyinin həyata keçirilməsinə dair beynəlxalq əməkdaşlığın zəruriliyini dərk edərək;

narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinin artan miqyasları və istiqamətləri ilə dərindən maraqlanaraq və bunun əhalinin və cəmiyyətin sağlamlığı üçün təhlükə olmasını nəzərə alaraq;

gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının və narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin qeyri-qanuni dövriyyəsinin qarşısının alınması səylərinin gömrük idarələri arasında sıx əməkdaşlıq yolu ilə daha səmərəli olacağını qəbul edərək;

ikitarəfli qarşılıqlı əməkdaşlığa münasib şərait yaradan beynəlxalq sənədləri, o cümlədən Ümumdünya Gömrük Təşkilatının tövsiyələrini nəzərə alaraq;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Maddə 1. Təriflər

Bu Sazişin məqsədləri üçün:

- «gömrük idarəsi»—Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi və Bolqarıstan Respublikasında Maliyyə Nazirliyi yanında Baş Gömrük Direktorluğu;
- «gömrük qanunvericiliyi»—malların idxal, ixrac, tranzit və ödəniş qaydaları, Razılığa Gələn Tərəflərin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyin şərtlərinə uyğun olaraq gömrük rüsumları, vergiləri və digər ödənişlərin ödənilməsi və ya qadağan, məhdudiyət və nəzarət tədbirlərinə aid müddəalar;
- «sorgu göndərən Tərəf»—gömrük məsələləri ilə bağlı kömək üçün sorgu göndərən gömrük İdarəsi;
- «sorgu alan Tərəf»—gömrük məsələləri ilə bağlı kömək üçün sorgu alan gömrük idarəsi;

5. «qanunvericiliyin pozulması»—gömrük qanunvericiliyinin hər hansı şəkildə pozulması və eləcə də bu qanunvericiliyin pozulmasına yönəldilmiş hər hansı bir cəhd;
6. «narkotik vasitələr»—müvafiq düzəlişlər edilmiş 1961-ci il Narkotik Vasitələr haqqında Vahid Konvensiyanın 1-ci və 2-ci siyahılarına daxil edilmiş təbii və ya sintetik maddələr;
7. «psixotrop maddələr»—müvafiq düzəlişlər edilmiş 1971-ci il Psixotrop Maddələr haqqında Konvensiyanın 1-ci, 2-ci, 3-cü və 4-cü siyahılarına daxil edilmiş təbii və ya sintetik maddələr, yaxud təbii materiallar;
8. «prekursorlar»—BMT-nin 1988-ci il Narkotik Vasitələrin və Psixotrop Maddələrin Qeyri-qanuni Dövriyyəsinə Qarşı Konvensiyasının 1-ci və 2-ci siyahılarına daxil edilmiş narkotik vasitələrin və psixotrop maddələrin istehsalı zamanı nəzarət altında istifadə olunan kimyəvi maddələr;
9. «nəzarət altında daşımalar»—bir və ya bir neçə ölkənin ərazisində bu ölkələrin səlahiyyətli orqanlarının razılığı ilə və ya onların nəzarəti altında və qanunvericiliyi pozan şəxslərin müəyyən edilməsi məqsədilə qeyri-qanuni göndərilmiş və ya göndərilməsi şübhə doğuran narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların və ya onları əvəz edən maddələrin ixracı, ölkə ərazisindən keçirilməsi və idxalı üçün nəzərdə tutulan metodlar.

Sazişin tətbiq edilmə dairəsi

Maddə 2

(1) Razılığa Gələn Tərəflər bu Sazişdə əks olunmuş müddəalara uyğun olaraq bir-birlərinə qarşılıqlı yardım göstərməlidirlər:

1. gömrük qanunvericiliyinə düzgün əməl edilməsinin təmin edilməsi məqsədilə;
2. gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının qarşısının alınması, təhqiq edilməsi və ona qarşı mübarizə aparılması məqsədilə;
3. gömrük qanunvericiliyinin tətbiqinə dair sənədlərin mübadiləsində;
4. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinin qarşısının alınması və təhqiq edilməsi.

(2) Bu Saziş çərçivəsində yardım, Sorğu alan Tərəfin qanunlarına müvafiq olaraq və öz səlahiyyətləri və imkanları daxilində həyata keçirilməlidir.

Məlumat mübadiləsi

Maddə 3

(1) Gömrük idarələri bir-birini istər sorğu ilə, istərsə də öz xüsusi təşəbbüsləri ilə aşağıdakı məsələlərin dəqiqliyinin təmin edilməsinə kömək edə biləcək bütün məlumatlarla təmin etməlidirlər:

1. Gömrük idarələri tərəfindən qüvvədə olan gömrük tarifləri əsasında tətbiq edilmiş gömrük rüsumlarının və digər vergilərin, ödənişlərin alınması haqqında, xüsusilə, gömrük məqsədləri üçün malların dəyərinin qiymətləndirilməsində və onların tarif klassifikasiyasının təsis edilməsinə kömək edə biləcək məlumatları;
  2. İdxal, ixrac və tranzit zamanı qadağan və məhdudiyətlərin həyata keçirilməsi;
  3. Razılığa Gələn Tərəflərin biri və ya hər ikisi tərəfindən bağlanmış digər razılaşmaların əhatə etmədiyi malların mənşə ölkəsinin təyin edilməsində milli qaydaların tətbiqi;
  4. Müxtəlif gömrük rejimləri altında tranzit/nəqliyyat prosedurlarının və sığorta metodlarının həyata keçirilməsi.
- (2) Əgər Sorğu alan Tərəf tələb olunan məlumata malik deyilsə, bu məlumat sorğu alan Razılığa Gələn Tərəf öz ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyinə uyğun olaraq axtarmalıdır.
- (3) Sorğu alan Tərəf məlumatı özünə lazım olduğu kimi axtarmalıdır.

Maddə 4

Gömrük idarələri bir-birini istər sorğu ilə, istərsə də öz xüsusi təşəbbüsləri ilə aşağıdakı məsələlərin təsdiq edilməsində istənilən məlumatla təmin etməlidirlər:

1. Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin ərazisinə idxal edilmiş malların digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisindən qanuni yolla ixrac olunması;
2. Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin ərazisindən ixrac olunan malların digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisinə qanuni yolla idxal olunması;
3. Məlumatın, həmçinin malların tabe edildiyi hər hansı gömrük nəzarəti tədbirləri zamanı verilməsinin zəruriliyi nəzərə alınmaqla, Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin ərazisindən ixrac zamanı əlverişli şərait rejimi tətbiq olunan malların lazımi qaydada digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisinə idxal olunması.

Maddə 5

Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi istər sorğu ilə, istərsə də öz xüsusi təşəbbüsü ilə digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsini aşağıdakı məsələlərə dair məlumatlarla təmin etməlidir:

1. digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyini pozan və ya pozması şübhə doğuran şəxslər barədə;
2. malların qeyri-qanuni daşınmasında istifadə edilən yeni vasitə və metodlar barədə;
3. qeyri-qanuni daşınma obyektini olan mallar barədə;
4. digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunan və ya istifadə olunduğu şübhə doğuran hər hansı nəqliyyat vasitələri barədə.

Maddə 6

Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi öz xüsusi təşəbbüsü ilə, yaxud sorğuya görə digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsini gömrük qanunvericiliyinin pozulmasına dair gömrük qanunvericiliyinin təhqiqatı və ya razılaşması üzrə mövcud olan bütün məlumatlar, dəlillər, hesabatlar və ya sənədlərin təsdiq olunmuş surətləri ilə təmin etməlidir.

Maddə 7

Bu Sazişdə nəzərdə tutulmuş sənədlər eyni məqsədlə istənilən formada hazırlanmış kompüter məlumatları ilə əvəz oluna bilər.

Şəxslər, mallar və nəqliyyat vasitələri üzərində nəzarət

Maddə 8

Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi öz xüsusi təşəbbüsü ilə, yaxud digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsinin sorğusu ilə öz səlahiyyətləri və imkanları daxilində aşağıdakılar üzərində xüsusi nəzarəti təmin etməlidir:

1. Razılığa Gələn Tərəf dövlətinin ərazisinə digər Razılığa Gələn Tərəf dövlətinin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyini pozan və yaxud pozması şübhə doğuran şəxslərin daxil olması və onu tərک etməsinə;
2. Digər Razılığa Gələn Tərəf dövlətinin ərazisində, yaxud ərazisindən kənarında qeyri-qanuni dövriyyəyə səbəb olan və ya olması şübhə doğuran malların və ödəniş vasitələrinin hərəkəti;
3. Digər Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunan və ya olduğu şübhə doğuran hər hansı nəqliyyat vasitələri.

Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı tədbirlər

Maddə 9

(1) İki gömrük idarəsi bir-birini narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinin qarşısının alınmasında və təhqiqatında istər sorğu ilə, istərsə də öz xüsusi təşəbbüsləri ilə aşağıdakı məsələləri təsdiq edən bütün məlumatlarla təmin edərək bir-birinə kömək göstərməlidirlər:

1. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizə metodları;
2. narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və prekursorlar üzərində gömrük nəzarəti prinsipləri, yeni metodlar və aşkar etmə vasitələri;
3. narkotik maddələrin müsadirə edilməsində texniki cihazların və öyrədilmiş gömrük itlərinin istifadə olunması təcrübəsi;

4. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizəyə dair nəşrlər, əlavə elmi və xüsusi nəşrlər və tədris vəsaitləri;

5. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların yeni növləri, istehsal yerləri, qaçaqmalçıların istifadə etdiyi yollar və gizlətmə metodları, müxtəlif ölkələrdə və regionlarda narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qiymətlərindəki dəyişmələr;

6. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların tanınması və laboratoriya analizləri.

(2) Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi istər sorğu ilə, istərsə də öz təşəbbüsü ilə digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsini aşağıdakılara dair bütün məlumatlarla təmin etməlidir:

1. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni idxal, ixrac olunmasında və ya dövriyyəsində iştirak edən, yaxud iştirak etməsi şübhə doğuran şəxslər və şirkətlər barədə;

2. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsi məqsədilə istifadə olunan yeni yollar və vasitələr barədə;

3. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyə obyektləri olan, ya olması şübhə doğuran mallar və poçt bağlamaları;

4. narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsi məqsədilə istifadə olunan, yaxud istifadə olunduğu şübhə doğuran hər bir nəqliyyat vasitəsi.

Nəzarət altında daşıma

Maddə 10

(1) İki Gömrük idarəsi nəzarət altında daşınma metodlarının həyata keçirilməsində bir-biri ilə əməkdaşlıq etməlidir.

(2) Nəzarət altında daşınma metodunun həyata keçirilməsi barədə qərar vaxtaşırılıq prinsipinə əsaslanmalıdır və hər iki Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq olaraq verilməlidir.

Sorğular

Maddə 11

(1) Əgər Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi sorğu göndəirsə, digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsi sorğu göndərən Razılığa Gələn Tərəfin gömrük qanunvericiliyinə zidd olan yaxud olması aşkara çıxan əməliyyatlarla bağlı bütün rəsmi təhqiqatlara başlayacaqdır.

(2) Bu təhqiqatlar sorğu alan Razılığa Gələn Tərəfin qüvvədə olan qanunvericiliyinə müvafiq surətdə həyata keçirilməlidir. Sorğu alan Tərəf özü üçün fəaliyyət göstərdiyi kimi fəaliyyət göstərməlidir.

(3) Sorğu alan Tərəf sorğu göndərən Tərəfin vəzifəli şəxslərinə belə təhqiqatlarda iştirak etmək üçün icazə verə bilər. Bu vəzifəli şəxslərin öz gömrük idarələri tərəfindən verilmiş yazılı icazəsi olmalıdır.

Ekspertlər və şahidlər

Maddə 12

(1) Əgər Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin məhkəmə və ya Hökumət orqanları gömrük qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar sorğu göndərsə, digər Razılığa Gələn Tərəfin gömrük idarəsi öz vəzifəli şəxslərinə həmin məhkəmə və ya Hökumət orqanları qarşısında ekspert və ya şahid kimi iştirak etmək səlahiyyəti verə bilər.

(2) Belə vəzifəli şəxslər onlar tərəfindən vəzifələrinin icrası zamanı müəyyən edilmiş faktlar barədə ifadə verməlidirlər.

(3) Sorğuda iştirak edəcək vəzifəli şəxsin işi və səlahiyyətləri göstərməlidir.

(4) Gömrük idarəsinin vəzifəli şəxslərinin ekspert və şahidlər kimi iştirak etməsi üçün sorğu hər iki Razılığa Gələn Tərəfin qanunvericiliyinə və hər iki dövlətin Razılığa Gələn Tərəf kimi qoşulduğu beynəlxalq sazişlərə və konvensiyalara müvafiq olaraq tərtib edilməlidir.

Məlumat və sənədlərdən istifadə edilməsi

Maddə 13

(1) Bu Saziş üzrə alınan məlumat, sənədlər və əlaqə yalnız bu Sazişin məqsədləri üçün istifadə olunmalıdır. Bu sənədlər gömrük idarəsinin yazılı şəkildə icazəsi olmadan digər məqsədlər üçün istifadə olunmamalıdır.

(2) Narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların qeyri-qanuni dövriyyəsinə dair hər hansı Razılığa Gələn Tərəfin aldığı məlumat və sənədlər narkotik vasitələrin, psixotrop maddələrin və prekursorların sui-istifadəsinə və qeyri-qanuni dövriyyəsinə qarşı mübarizə ilə bilavasitə məşğul olan hüquq və ya digər səlahiyyətli orqanlara təqdim edilə bilər.

(3) Bu Sazişlə hər hansı formada əlaqədar Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi tərəfindən alınan sorğu, məlumat, ekspert hesabatları və digər sənədlər həmin Razılığa Gələn Tərəfin eyni xarakterli sənədlərinə şamil edilən milli qanunvericiliyin müdafiəsi altında tərtib edilməlidir.

(4) Bu Sazişin məqsədlərinə müvafiq şəkildə və səlahiyyəti daxilində, hər iki dövlətin Razılığa Gələn Tərəflər olduğu beynəlxalq müqavilələrə və konvensiyalara müvafiq olaraq, gömrük idarələri özlərinin şahidlik qeydlərində, sənədlərində, ifadələrində, məhkəmə və inzibati orqanlara təqdim olunan protokollarında bu Sazişə müvafiq şəkildə əldə edilmiş məlumat və sənədlərdən istifadə edə bilərlər.

(5) Məhkəmədə dəlil kimi istifadə edilən belə məlumat və sənədlər və onlara verilən əhəmiyyət milli qanunvericiliyə müvafiq surətdə müəyyən edilməlidir.

Sənədlərin çatdırılması / xəbərdarlıq

Maddə 14

Sorğu alan zaman sorğu alan Tərəf sorğu alan Razılığa Gələn Tərəfin ərazisində qüvvədə olan qanunvericiliyə əsasən bu Sazişin səlahiyyəti daxilində olan bütün sənədləri və qərarları sorğu göndərən Tərəfə istinad edərək, öz ərazisində yaşayan və ya qeydiyyatda olan fiziki və hüquqi şəxslərə verməlidir.

Kömək üçün sorğunun forma və məzmunu

Maddə 15

(1) Bu Sazişə aid olan sorğular yazılı şəkildə verilməlidir.

Sorğunun icra edilməsi üçün lazım olan sənədlər sorğuya əlavə olunmalıdır. Zəruri hallarda şifahi şəkildə verilən sorğu qəbul oluna bilər, lakin dərhal yazılı şəkildə təsdiq edilməlidir.

(2) Bu Sazişin 1-ci maddəsinə aid olan sorğuya aşağıdakı məlumatlar daxil edilməlidir:

1. sorğu göndərən gömrük idarəsinin adı;
2. tələb olunan tədbirlər;
3. sorğunun mövzusu və səbəbi;
4. sorğunun mövzusunə aid olan qanunlar, qaydalar və digər hüquqi əsaslar;
5. təhqiqatların obyektini olan fiziki və hüquqi şəxslərin və malların mümkün qədər dəqiq və müfəssəl göstərişi;
6. 13-cü maddədə olan hallar istisna olunmaqla, müvafiq faktların qısa məzmunu.

(3) Sorğu, sorğu alan Tərəfin rəsmi dövlət dilində, ingilis və ya sorğu alan Tərəfə münasib olan digər dildə təqdim edilməlidir.

(4) Əgər sorğu formal tələbatlara cavab vermirsə, bu sorğuda düzəliş və ya tamamlamaların edilməsi tələb oluna bilər.

Yardım göstərmək öhdəliyindən istisnalar

Maddə 16

(1) Əgər Razılığa Gələn Tərəflərdən birinin gömrük idarəsi sorğunun yerinə yetirilməsinin dövlətin suverenliyi, ictimai siyasəti, təhlükəsizliyi və ya sorğu alan Razılığa Gələn Tərəfin dövlətinin digər mühüm maraqlarına zərər gətirə biləcəyini hesab edirsə, yaxud dövləti və ya hər hansı qanun tərəfindən qorunan sirtin pozulmasına səbəb olacağını güman edirsə, həmin dövlət yardımdan tamamilə və ya qismən imtina edə və ya bu yardımı yalnız müəyyən şərtlər və tələblər qəbul olunduqda göstərə bilər.

(2) Yardım göstərmək üçün sorğunun yerinə yetirilmədiyə təqdirdə məsələyə dair qərar və səbəblər gecikdirilmədən yazılı şəkildə sorğu göndərən Tərəfə təqdim edilməlidir.

Xərclər

Maddə 17

Hər bir gömrük idarəsi bu Sazişin həyata keçirilməsində ekspertlərə, şahidlərə və tərcüməçilərə ödənilmiş vəsait istisna olmaqla, çəkilmiş xərclərin bərpa edilməsinə dair bütün iddialardan imtina etməlidir.

Sazişin həyata keçirilməsi

Maddə 18

(1) Bu Sazişin həyata keçirilməsi Razılığa Gələn Tərəflərin gömrük idarələrinə həvalə edilməlidir və bilavasitə Razılığa Gələn Tərəflərin gömrük idarələri arasında yerinə yetirilməlidir.

(2) Razılığa Gələn Tərəflərin gömrük idarələri öz təhqiqat xidmətlərinin bir-biri ilə birbaşa əlaqə saxlamasını təşkil edə bilərlər.

Ərazi üzrə tətbiq edilmə

Maddə 19

Bu Saziş Razılığa Gələn Tərəflərin ərazisində tətbiq olunmalıdır.

Sazişin qüvvəyə minməsi və müddətinin başa çatması

Maddə 20

(1) Bu Saziş onun qüvvəyə minməsi üçün Razılığa Gələn Tərəflərin zəruri olan bütün milli hüquqi prosedurların yerinə yetirilməsi haqqında sonuncu yazılı bildirişin tarixindən sonra otuzuncu gündən etibarən qüvvəyə minir.

(2) Bu Saziş beş il müddətinə bağlanır. Əgər Razılığa Gələn Tərəflərdən biri Sazişin müddətinin başa çatmasından üç ay əvvəl onun qüvvəsinin dayandırılması niyyəti barədə yazılı şəkildə bildiriş verməzsə, sazişin qüvvəsi hər dəfə bir il müddətində uzadılacaqdır və belə bildiriş verildiyi tarixdən sonra Saziş altı ay müddətində qüvvədə olacaqdır.

Bakı şəhərində, 2 dekabr 1999-cu il tarixində Azərbaycan, bolqar və ingilis dillərində imzalanmışdır, bütün mətnlər autentikdir.

Bu Sazişin müddələrinin təfsiri zamanı hər hansı bir fikir ayrılığı olarsa, ingilis dilindəki mətn üstünlük təşkil edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Bolqarıstan Respublikası
Hökuməti adından
(imza)

Azərbaycan Respublikasını 2000-ci il 8 fevral tarixli, 803-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusunda dərc edilmişdir (31 mart 2000-ci il, № 3 maddə 139) («VneshExpertService»).

© *VneshExpertService*